
Pieczęć nagłówkowa szkoły

Imię i nazwisko ucznia , klasa

Suma pkt.

% pkt.

.....
Podpis nauczyciela sprawdzającego pracę

KONKURS Z HISTORII
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO KURATORA OŚWIATY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP SZKOLNY

ROK SZKOLNY 2025/2026

Szanowny Uczniu!

Witaj na etapie szkolnym Wojewódzkiego Konkursu z Historii.

Zanim rozpoczniesz rozwiązywać test, przeczytaj uważnie instrukcję.

1. Arkusz liczy 11 stron i zawiera 24 zadania.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie.
4. Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
6. Błędnie zamalowaną kratkę otocz kółkiem.
7. Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.

Powodzenia!

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 40

Zadanie 1. Na podstawie ilustracji oraz wiedzy własnej określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-2/

www.wikipedia.pl

A

B

C

L.p.	Informacja	Prawda/Fałsz
A	Źródło A związane jest z obszarem Mezopotamii	
B	Źródło B powstało nad Nilem.	
C	Źródło A i C powstały na terenie tego samego państwa.	

Zadanie 2. Literę A wpisz obok osoby, która żyła najwcześniej, a literę B przy osobie, która żyła najpóźniej. /0-1/

L.p.	Postać	
A	Gajusz Juliusz Cezar	
B	Mahomet	
C	Perykles	

Zadanie 3. Literę A wpisz obok wydarzenia, które miało miejsce najwcześniej. Literę B wpisz przy wydarzeniu, które miało miejsce najpóźniej. /0-1/

L.p.	Wydarzenie	
A	Koronacja Przemysła II na króla Polski	
B	Koronacja Władysława Łokietka na króla Polski	
C	Zajęcie Pomorza Gdańskiego przez Krzyżaków	
D	Wejście w życie testamentu Bolesława Krzywoustego	

Zadanie 4. Rozstrzygnij, czy opis i ilustracja dotyczą tego samego miasta. Odpowiedź uzasadnij odwołując się do obu źródeł. /0-1/

Źródło A

Miasto posiadało doskonałe położenie na skrzyżowaniu dwóch wielkich starożytnych szlaków handlowych: morskiego z Morza Śródziemnego na Morze Czarne oraz lądowego z Półwyspu Bałkańskiego do Azji Mniejszej. Dzięki swemu umiejscowieniu miasto szybko się rozrastało. Za czasów Konstantyna prowadzono intensywne prace budowlane, m.in. powiększony został Hipodrom, wzniesiono Pałac cesarski, budynek Senatu, łaźnie Zeuksippa oraz wytyczono nowe fora: Forum Augusteum, na którym stał Milion, złoty obelisk z podanymi odległościami do najważniejszych miast cesarstwa [...]. Przed Forum Bovis odbijało na lewo odgałęzienie Mese, prowadzące do Bramy Charyzjusza. Na północ od niej, w miejscu gdzie mury dochodziły do Złotego Rogu, leżała dzielnica Blecharny. W czasach dynastii Komnenów rozbudowano istniejący tam Pałac cesarski, który stał się od tej pory główną rezydencją władców. W sąsiedztwie Akropolu, na fundamentach wcześniejszej pogańskiej świątyni, wybudowano bazylikę, poprzedniczkę Hagia Sophia.

Źródło B

Rozstrzygnięcie -

Uzasadnienie -

.....
.....
.....
.

Zadanie 5. Przeczytaj uważnie tekst źródłowy, a następnie uzupełnij zdanie. /0-1/

[...]. Zważywszy jego chwałę, potęgę i bogactwo cesarz rzymski zawołał w podziwie: Na koronę mego cesarstwa, to co widzę większe jest niż wieść głosiła [...]. A zdjawszy z głowy swej diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława na zadatek przemierza i przyjaźni [...] i za chorągiew tryumfalną dał mu w darze gwoźdź z krzyża Pańskiego wraz z włócznią św. Maurycego w zamian za co Bolesław ofiarował mu ramię św. Wojciecha. I tak wielką owego dnia złączyli się przyjaźnią, że cesarz mianował go bratem i współpracownikiem cesarstwa i nazwał go przyjacielem i sprzymierzeńcem narodu rzymskiego.

Źródło: Gall Anonim, Kronika polska [fragment]

Opisane wydarzenie miało miejsce w roku, a opisany w tekście Bolesław nosił przydomek

Zadanie 6. Zapoznaj się z ilustracją i zamaluj kratkę przy poprawnym dokończeniu zdania. /0-1/

<https://niceaway.pl>

Panteon łączy w sobie elementy architektury

- ☐ A egipskiej i rzymskiej.
- ☐ B greckiej i rzymskiej.
- ☐ C greckiej i egipskiej.
- ☐ D rzymskiej i sumeryjskiej.

Zadanie 7. Zamaluj kratkę przy poprawnie chronologicznie zapisanym ciągu wydarzeń dotyczących panowania dynastii Piastów w Polsce. /0-1/

- ☐ A bitwa pod Cedynią, chrzest Polski, początek rozbicia dzielnicowego, pokój wieczysty w Kaliszu
- ☐ B chrzest Polski, bitwa pod Cedynią, początek rozbicia dzielnicowego, pokój wieczysty w Kaliszu
- ☐ C początek rozbicia dzielnicowego, chrzest Polski, pokój wieczysty w Kaliszu, bitwa pod Cedynią
- ☐ D pokój wieczysty w Kaliszu, chrzest Polski, bitwa pod Cedynią, początek rozbicia dzielnicowego

Zadanie 8. Określ, która z budowli A czy B pochodzi z wcześniejszej epoki. Uzasadnij swój wybór. /0-1/

A

B

Budowla

Uzasadnienie

.....

.....

.....

Zadanie 9. Uzupełnij tabelkę dotyczącą polskich unii personalnych. /0-2/

	Lata trwania unii	Państwo, z którym Polska połączona była unia personalną	Nazwa dynastii sprawującej władzę w ramach unii personalnej
A	1300-1306		
B	1370-1382		

Zadanie 10. Do wyjaśnień w tabeli dobierz pasujące pojęcia, spośród podanych niżej. /0-2/

anarchia, interwencja, magnateria, patrycjat

	Pojęcie	Wyjaśnienie
A		Ingerowanie jednego państwa w sprawy drugiego.
B		Najbogatsza część polskiej szlachty.
C		Stan chaosu w państwie, skutek słabości władzy centralnej.

Zadanie 11. Na podstawie fragmentów piosenek T-Raperów znad Wisły rozpoznaj władcę Polski. We właściwą część tabelki wpisz polskiego władcę oraz wiek, w którym panował. /0-3/

Lp.	Charakterystyka postaci	Władca	Wiek, w którym panował
A	<i>Pod Płowcami tym z Zakonu Zafundował multum zgonów, A skończyła się ta draka Tym, że Krzyżak dał drapaka.</i>		
B	<i>Zawiązanie z Litwą unii, Unii wielkiej, bo realnej, Nie jak dawniej personalnej.</i>		
C	<i>Później znów bez zapowiedzi Odwiedzili kraj nasz Szwedzi (I do tego tylko po to Żeby nam urządzić potop) Pierwszy chłop wykopał topór I najeżdźcy stawiał opór Pod Myślenicami dając Łupnia, zmykał Szwed jak zając. Zaludniły chłopskie masy Oddziałami swymi lasy I niejedno tęgie manto Szwed zawdzięczał partyzantom. Król docenił chłopów rolę I we Lwowie rzekł: "Ja dołę Wam poprawię za te czyny" Nie poprawił, bez przyczyny.</i>		

https://www.tekstowo.pl/piosenka,t_raperzy_znad_wisly

Zadanie 12. Na podstawie tekstu źródłowego i własnej wiedzy uzupełnij zdania pod tekstem pod tekstem. /0-2/

Ja, Albrecht, margrabia brandenburski, książę w Prusiech, szczeciński, pomorski, wendejski i kaszubski, władca Rugii i burgrabia norymberski, obiecuję i przysięgam, że Najjaśniejszemu Władcy i Panu, panu (...), królowi Polski, wielkiemu księciu Litwy, Rusi i wszystkich ziem pruskich panu i dziedzicowi, jako memu przyrodzonemu panu dziedzicznemu, oraz dziedzicom i następcom Jego Królewskiej Mości, królom i Królestwu Polskiemu będę wierny i powolny, będę się starał o dobro Jego Królewskiej Mości, dobro dziedziców jego i Królestwa Polskiego www.histmag.org

- A. Seniozem po złożeniu cytowanej przysięgi został,
a lennikiem
- B. Miastem, w którym została złożona przysięga był

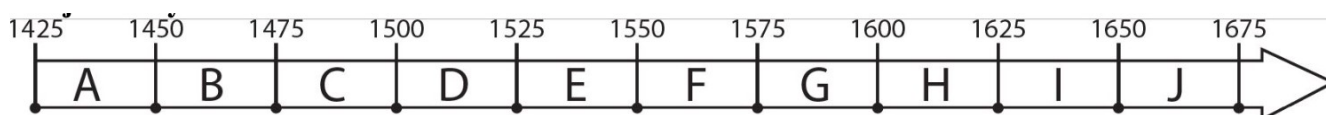
Zadanie 13. Zapoznaj się z tekstem, a następnie uzupełnij zdanie. /0-1/

W namiotach wezyrskich 13 IX w nocy. Jedyna duszy i serca pociecho, najśliczniejsza i najukochańsza Marysienku! Bóg i Pan nasz na wieki błogosławiony dał zwycięstwo i sławę narodowi naszemu, o jakiej wieki przeszłe nigdy nie słyszały. Działa wszystkie, obóz wszystkich, dostatki nieoszacowane dostały się w ręce nasze. Nieprzyjaciół, zasławszy trupem pola i obóz, ucieka w konfuzji. Wielbłądy, muły, bydle, owce, które to miał po bokach, dopiero dziś wojska nasze brać poczynają, przy których Turków trzodami tu przed sobą pędzą (...) Wezyr tak uciekł od wszystkich, że ledwo na jednym koniu i w jednej sukni.
(konfuzja -zakłopotanie, zmieszanie)

zpe.gov.pl

Autorem powyższego listu jest król Polski, a bitwa została stoczona w wieku.

Zadanie 14. Do wydarzenia dopisz literę oznaczającą odcinek czasu, w trakcie którego miało ono miejsce. /0-2/

Wybuch powstania Chmielnickiego -

Wybuch wojny trzynastoletniej -

Pierwsza wolna elekcja w Polsce -

Zadanie 15. Wyjaśnij, z jakim wydarzeniem związane jest powiedzenie „Jedni do Sasa, drudzy do Lasa”. /0-1/.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 16. Rozstrzygnij, czy źródło A i źródło B są związane z tym samym wydarzeniem. Odpowiedź uzasadnij odwołując się do obu źródeł. /0-1/

Źródło A. *Przedstawiciele Ludu [...], ukonstytuowani w Zgromadzenie Narodowe, uważając, że nieznajomość, zapomnienie i lekceważenie Praw Człowieka są jedynymi przyczynami nieszczęść publicznych i nadużyć rządów, postanowili przedstawić w uroczystej Deklaracji naturalne, niezbywalne i święte prawa Człowieka w celu, aby ta Deklaracja stale obecna wśród członków społeczeństwa, przypominała im nieustannie ich prawa i obowiązki[...].*

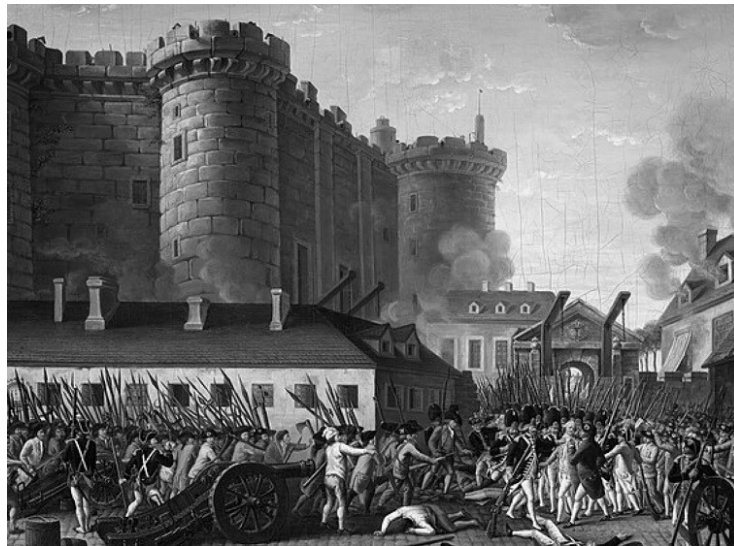
Wobec powyższego, Zgromadzenie Narodowe uznaje i deklaruje, w obecności i pod auspicjami Istoty Najwyższej, następujące prawa Człowieka i Obywatela.

Artykuł I

Ludzie rodzą się i pozostają wolni i równi w swych prawach. Różnicowania społeczne mogą być oparte wyłącznie na pożytku powszechnym.

Artykuł II

Celem każdej organizacji politycznej jest zachowanie naturalnych i nieprzedawnialnych praw człowieka. Prawami tymi są: wolność, własność, bezpieczeństwo i opór przeciwko uciskowi.

www.wikipedia.org

Rozstrzygnięcie

Uzasadnienie

.....

.....

.....

Zadanie 17. Zapoznaj się z mapą, a następnie wykonaj polecenia. /0-3/

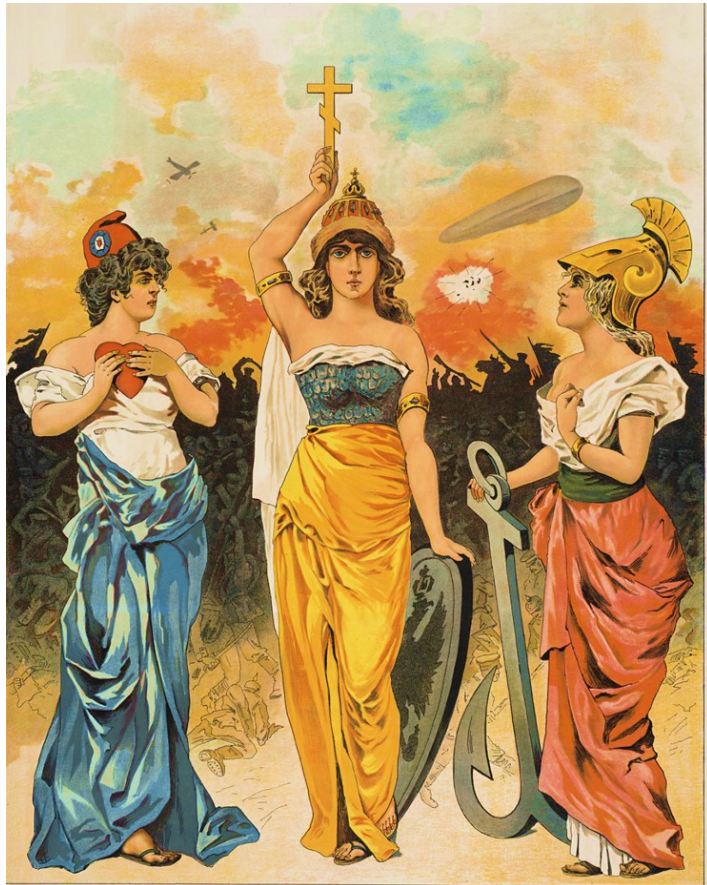
- A. Podaj nazwę powstania, które przedstawione jest na mapie.
- B. Podaj 2 przyczyny wybuchu tego powstania
- a)
- b)
- C. Podaj 2 skutki tego powstania
- a)
- b)

Zadanie 18. Zapoznaj się z tekstem źródłowym. Na jego podstawie i odwołując się do własnej wiedzy odpowiedz na pytania pod nim. /0-3/

Część naszego narodu opowiada się za niewolnictwem jako instytucją prawnie usankcjonowaną i dąży do jego legalnej ekspansji, a część uważa niewolnictwo za zło i dąży do jego ograniczenia albo i zniesienia. I w tym tkwi sedno naszego sporu.(...) Handel niewolnikami, do dziś nie do końca wyrugowany, rozkwitnie na Południu bez ograniczeń, a na Północy zbiegli niewolnicy, teraz tylko częściowo wydawani, byliby chwytni. <https://zpe.gov.pl/>

- A. Jak nazywana jest wojna, której przyczyny przedstawione są w tekście źródłowym?
.....
- B. Jak nazywał się prezydent, za rządów którego zaczęła się ta wojna? Podaj jego imię i nazwisko.
.....
- C. Która ze stron wygrała ten konflikt?

Zadanie 19. Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej odpowiedz na pytania. /0-2/

- A. Jaki blok polityczno-militarny z początku XX wieku symbolizują przedstawione na ilustracji postacie?
.....
- B. Jakie 3 kraje przedstawione zostały na ilustracji?
.....
.....
.....

Zadanie 20. Jaki był najważniejszy skutek wydarzenia opisanego w gazecie? /0-1/

<https://historykon.pl>

Zadanie 21. Uporządkuj chronologicznie podane wydarzenia. W odpowiednie pola tabeli wpisz litery, którymi je oznaczono. /0-2/

- A. atak III Rzeszy na Norwegię
- B. kapitulacja Japonii
- C. konferencja Wielkiej Trójki w Jałcie
- D. atak III Rzeszy na ZSRS
- E. kapitulacja III Rzeszy

1	2	3	4	5

Zadanie 22. W czasie II wojny światowej Polacy stosowali różne formy walki z okupantem. Postaw znak X przy przykładach walki cywilnej. /0 -2/

A		wysadzanie pociągów niemieckich
B		malowanie antyniemieckich napisów na murach
C		organizowanie tajnego nauczania
D		podziemna działalność kulturalna
E		powstanie warszawskie
F		działalność oddziałów partyzanckich

Zadanie 23. Zapoznaj się z fragmentem polskiej piosenki powstańczej, a następnie wykonaj polecenia. /0-2/

*Palacyk Michła, Żytńia, Wola,
bronią jej chłopcy od „Parasola”,
choć na „tygrysy” mają visy –
to Warszawiaki, fajne chłopaki – są!
Czuwaj wiaro i wytężaj słuch, pręż
swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj wiaro i wytężaj słuch, pręż
swój młody duch, jak stal!*

https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Palacyk_Michla/tekst

A. Podaj nazwę powstania, z którym związana jest piosenka.

.....

B. Podaj 2 skutki tego powstania

a)

b)

Zadanie 24. Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej uzupełnij zdania. /0-2/

<https://staszowski.eu>

Ilustracja nawiązuje do bitwy o, która została rozegrana w roku.
Dowódcą oddziałów polskich był generał (podaj imię i nazwisko).